

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 92/2020
Рев 239/2020
30.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА и малолетног ББ, којег заступа мајка - тужила АА, обоје из ..., чији је пуномоћник Ненад Живковић адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Љиљана Бабић Вишекруна, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права и делимичног лишења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 799/18 од 22.11.2018. године и ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 339/19 од 20.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 799/18 од 22.11.2018. године - става првог изреке, у делу којим је одлучено о издржавању.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 339/19 од 20.06.2019. године - одлуке садржане у првом ставу изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 491/17 од 25.09.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен прецизирани тужбени захтев тужилаца АА и малолетног ББ обоје из ... и измењена правноснажна и извршна пресуда Основног суда у Панчеву П2 673/16 од 02.02.2017. године у делу који се односи на уређење личних односа туженог и малолетног детета тако што су њихови лични односи уређени на начин наведен у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име доприноса за издржавање малолетног сина ББ плаћа месечно 18% од својих редовних месечних новчаних примања на текући рачун законске заступнице, мајке АА, и то почев од дана пресуђења па убудуће са доспећем сваке рате до петог у месецу за текући месец и са законском затезном каматом почев од доспелости сваке појединачне рате па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема правноснажне одлуке под претњом принудног извршења.

Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца у делу висине доприноса туженог у издржавању малолетног ББ преко досуђених 18% па до тражених 25% редовних месечних примања туженог. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев у делу којим су тужиоци тражили да се тужени ВВ делимично лиши родитељског права према тужиоцу - малолетном ББ из ... у делу који се односи на давање писане сагласности за путовање детета са мајком у иностранство и сагласности за издавање личних и путних исправа те сагласности за упис детета у вртић и школу. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 799/18 од 22.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П2 491/17 од 25.09.2018. године у првом, другом и петом ставу изреке. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Панчеву П2 491/17 од 25.09.2018. године у четвртом ставу изреке и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом трећим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог изјављена против пресуде Основног суда у Панчеву П2 491/17 од 25.09.2018. године у ставу трећем изреке.

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 851/18 од 10.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА и малолетног ББ обоје из ... којим су тражили да се тужени ВВ из ... делимично лиши родитељског права према малолетном детету ББ из ... у делу родитељског права који се односи на давање писане сагласности за путовање детета са мајком у иностранство на летовање и зимовање. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду и Гж2 339/19 од 20.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П2 851/17 од 10.04.2019. године у првом ставу изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке исте пресуде и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажних пресуда донетих у другом степену, ревизије су благовремено изјавили:

- тужени, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, и
- тужиоци, због погрешне примене материјалног права.

Обе странке су ревизије изјавиле и са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, али се Врховни касациони суд није упуштао у

оцену испуњености разлога прописаних наведеном одредбом јер је чланом 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку (ЗПП) у вези са чланом 208. Породичног закона предвиђено да је у споровима о издржавању и лишењу родитељског права (спорови из породичних односа) ревизија увек дозвољена.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизије нису основане.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије туженог о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. став 2. ЗПП, учињеној у другостепеном поступку јер у овом спору нема неправилне примене правила о терету доказивања.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила АА и тужени су родитељи тужиоца, малолетног ББ, рођеног ...2016. године. Правноснажном пресудом Основног суда у Панчеву П2 673/16 од 02.02.2017. године, донетом у спору за развод брака, тужени је обавезан да плаћа издржавање малолетном детету у износу од 8.000,00 динара месечно. Означеном пресудом малолетно дете тужиље и туженог поверено је мајци на самостално вршење родитељског права. Родитељи малолетног детета су запослени у ГГ - тужила као медицинска сестра, чија зарада у просеку износи око 33.000,00 динара месечно, а тужени као лекар специјалиста, чија зарада у просеку износи око 115.000,00 динара месечно. Тужиоци живе у заједничком домаћинству са родитељима тужиље АА. Малолетно дете похађа предшколску установу, а трошкови његовог боравка износе 5.600,00 динара месечно. Тужени живи сам у стану који је оптерећен хипотеком. Кредитно је задужен. Погоршаног је здравља и користи терапију за хипертензију и депресију. Има обавезу издржавања малолетног детета из претходног брака у висини од 20% од месечне зараде. Тужила није захтевала од туженог писмену сагласност за путовање детета у иностранство.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом чланова 154. став 1, 160, 161. став 1, 162. и 164. Породичног закона одлучили о измени, повећању висине издржавања одређене претходном правноснажном пресудом.

Измењене околности, нарочито чињенице да малолетно дете сада користи услуге предшколске установе - вртића (по цени од 5.600,00 динара месечно) и да је у време када је донета ранија пресуда био у узрасту од шест месеци, оправдавају повећање висине издржавања јер је очигледно допринос туженог у издржавању и досуђеним износом од 8.000,00 динара месечно није довољан да би се задовољиле потребе малолетног детета. Тужени је у могућности да плаћа издржавање у износу који одговара висини од 18% његове зараде, и поред већ постојеће обавезе издржавања још једног малолетног детета, јер је реч о радно

способној особи рођеној 1968. године која, с`обзиром на професију, има могућност за остварење прихода и додатним радом.

С`тога, нису основани наводи ревизије туженог о превисоко одређеној обавези издржавања малолетног детета, имајући у виду износ његове зараде и све друге околности које су битне за оцену потреба малолетног детета и могућности туженог.

Правилно су нижестепени судови одлучили и о захтеву да се тужени делимично лиши родитељског права.

Одредбом члана 82. став 1. Породичног закона прописано је да родитељ који несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права.

Тужиоци захтев за делимично лишење родитељског права заснивају на чињеници да тужени није дао писмену сагласност за путовање детета у иностранство. Оценом изведених доказа нижестепени судови су утврдили да мајка малолетног детета - тужиља АА, није тражила од туженог давање такве сагласности па зато не постоји разлог предвиђен цитираном законском одредбом - несавесно вршење родитељског права или дужности, због чега би туженог требало делимично лишити родитељског права.

Нису основани наводи ревизије о погрешно примењеном материјалном праву, ако се има у виду исказ тужиље - законске заступнице малолетног детета да од туженог писменим путем никада није тражила сагласност за путовање детета у иностранство, за шта нису постојале сметње, јер јој је познато пребивалиште туженог и установа у којој ради.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић